R-522

ERVEHEJA

VJERGUARE

ПREJ

MUHAMET ÇAMIT

MBARUARE

ПREJ

HAJDAR ARГIROKASTRITIT

εδέ qerúare fjálet' ε húaja

prej

I. VRETOSE

СТУПИРЕ

NDE СТУПЕСКРОИЕТОРЕТ ТЕ СОQЕRISE „DITURI"

nde Bukurée

9, — Strada Politiei, — 9

1888

ERVEHEJA

VJERGUARE

IIREJ

MUHAMET ÇAMIT

MBARUARE

IIREJ

HAJDAR ARFIROKASTRITIT

edé qerúare fjáleť e húaja

prej

I. VRETOSE

GTYIIURE

NDE GTYIIECKROIIETORET TE GOQERISE „DITURI"

nde Bukuréc

9, — **Strada Politici, — 9**

1888

Zoterínɛt KORÇARƐVET, qe te páre hêre ndéze dríten' ɛ Diturîse nde gúhet te mémese, dɛtýre ndéri ketó ráüe te veÂâjt zótit N. H. F.,

Lúmja tí, moj Kórç' *ô lúlɛ,*
Q' i lé pás ɛóqɛt' ɛ túa,
Si trími nde bâX' usúlɛ.
Tá páçin per jéte húa.

Qerónes' i fjálevet húaja.

Nr.inv. R-522
522/07
BIBLIOTEKA KOMBËTARE E UNIVERSITETIT TË ARTEVE • KOLEKSIONI I LIBRIT TË RRALLË DHE TË VJETËR

ΠΕΡΠΑΡJΕ

Πεpáλ' ε Ervεhése, si đóte vjεrεetóri nde krýεt mε ketó fjále,

„Πá deɣóni ŋé hiqajét [1]).
„Ne zεmánεra [2]) *te ɲáre*
„Ne Rεvzá [3]) *ε bén rivajét* [4])
„Πúnera qe káne ɣáre.“

íεt' ε móçimε đε εkrúare nde εkróŋe (σύγγραμμα) Araɲíεtε, qe qúhεte Rεvzâ đε đóte *kóɲεe*; ɲo te vjεrεuáret' ε sâj Gqíɲ íεte ɲún' ε Muhamét Çámit, si defténεte nga fúndi nde ketó ráđe,

„Hiqajé [5]) *ε zεmanése* [6]),
„Kúndre qe udúk mεrámi [7]),
„Kí béjti [8]) *i Ervεhése*
„Biná [9]) *nga Muhamét Çámi.“*

---

[1]) *Hiqajét*fjále Araɲiεt. Trεgím, ɲepáλe.
[2]) *Zεmán* Ar. Kóhe, mót.
[3]) *Rεvzá* Ar. Kóɲεe.
[4]) *Rivajét* Ar. Trεgím.
[5]) *Hiqajé* ɣiđ' ajó fjále *hiqajét*.
[6]) *Zεmané* ɣiđ' ajó fjále *zεmán*.
[7]) *Mεrám* Ar. Te véne ne mént, neméndjε, qeλim.
[8]) *Béjt* Ar. Bóme, εteɲî, ráđe.
[9]) *Biná* Ar. Ndertím, kđís, mûr, đóme.

Kúr ãε kû ulínt Muhamét Çámi εãé kúr vdíq, z'goditi te píqim Çám qe t'ε díje. Nga sa qe pýetem se lárgu káqe mesúam, sε qé nga Konispóla εãé póntεj nde brést te páre perpára ténit. Keté vjéreen'ε tî per te vúarat te Ervehése na ε ãá Rεsúl εfendíu Argirokastríti εkrúare mε εkróqεza Arapíεtε prεj Hajdár εfendíut nga Argirokástra, i cíli éete vjerεetór ãε pón plák i εkúare, εãé na ε kendój Avní εfendíu gíd' andêj nga Argirokástra ε ε ngrítem mε ketó εkróqεza, qe jáne te plóta (πλήρη), εãé εkrúhεte mε tó gûha jóne Gqípja fárε míre ε i defténεne gíde tipáret' ε fytýrat' ε qgýrate (τὰ χρώματα) ε sâj sindekúr dúhεte.

Hajdár εfendíu pás ráãevet síperme nde fúnt ãóte ãε ketó,

„Nga dóra [ε Muhamétit] nieán[1] *na mbéti,*
„Kúndre náj[*]) *móri fiqíri*[2]),
„Trî hisé[3]) *kréj Muhaméti,*
„Hê hisé Hajdér fakíri[4]).“

nde te cílat defténεte sε Ervehén'ε Muhamétit ε mblój (mbúεi, συνεπλήρωσε) Hajdár εfendíu. Γen-

---

[1]) *Nieán* Turqíst. Genim.
[*]) *Náj* Gqíp *na ε* perzjére nde *náj*.
[2]) *Fiqír* Ar. Mendim, méndje.
[3]) *Hisé* Ar. Cóne, pjése.
[4]) *Fakír* Ar. I várfere, i vobék, i góre, i ngráte.

dɛte, na đáne, đɛ ɛ Muhamétit nde Çamerî, po s' ndóđi te ɡénim ndoŋé qe tà kíɵ, ɛ tà ngríjem đɛ até te ɵíhim sâ đɛ kû ndepón.

Kjó vjérɵ' ɛ Muhamétit, qe múarem ɵkrúare prɛj Hajdár ɛfɛndíut, te éndurit' ɛ kâ, si na ɛ ɡykón méndja névɛ, fórt te búkure: pâ ndertî (καλωπισμὸν) te persípermɛ, qe príɵ bukurîn' ɛ natúrete, asŋê, ɛđé pâ bápe te tépere, qe bjé rendesî ɛ merzítjɛ, aspák; trɛgím' i ŋê púnɛjɛ çón deɵíre t' émele te trɛgímit tjátrese pás, qe nga kréj ɛ ɡɛr nde fúnt tfáqɛne ŋéra pás játrese papandéhuraj pâ ngatepím đɛ bénɛne ŋé várk i dréjte, ɛđé defténɛne si ç' múnt t' i ɡáŋene ŋɛríut, núke ɡɛr nde te mós bɛsúare: ɵɛjtáni (qoftelárgu, i paúđi), qe mesón te kunán' ɛ Ervɛhése te víhɛte nde púne te líge, múnt te qúhɛte ɵók i tî qe kíɵine ŋê deɵíre te líge, si ç' éɵte zakón ɛ đúhɛte (kur keɵiλón ŋɛrî mɛ tjétere đɛ pesón nga pún' ɛ asâj keɵíλɛ) *kû me dóλi i paúđi mb' úđe.* Eđé te ɵeruáret' ɛ sývɛt prɛj Ervɛhése núke bénɛte véteme mɛ te fálure ɛ te lúture, po đɛ mɛ bárera (φάρμακα, ἰατρικά), si trɛgóhɛte nde ketó ráđe,

„Jù béri ɛđé duáne [1]),
„Jù béri ɛđé jatrîte [2]),
„Te ɡíđe ner kémb' i ráne,
„Se prápi u érđe sîte.“

---

[1]) *Duá* Ar. Uráte, te fàlure.

[2]) *Jatrî* Eliníɵt. Bâr. Sɛ bârra zjéne ɛ ndertóŋene, per te píre te semúrete qe te ɵerónɛne.

Bésa, ndéri, miresía ɛ Ervɛhése defténɛne te patúndura nde gíde te vuárat te sâj ger nde vdékjɛ pâ perdúkjɛ, ëâé kur jùçperbléne pɛ kujdésese te papámit ɛ te panxénit nde méndjɛt te ŋɛríut ɛ te patrɛgúmit mɛ gója dót Zótit jétese, ɛ jà prú hêra te múndɛte te kâéŋe atýrɛ, prɛj te cílevɛt vój, te kéqɛ per te kéqɛ, hapón te vuárate âɛ kâén te bére míre. Eâé ɛ te ɛóqt Ervɛhése bésa mbe ŋɛriátrine ɛ ndéri ɛ miresía gíd' aɛtú defténɛne, âɛ mbe se fúndi kurórɛne pɛ kujdésese te Máâit Zót mɛ gíde te mírat ɛ bénɛne te lúmure.

Kɛstú prá pepáλ' ɛ Ervɛhése núke trɛgónɛte si pepáλ' ɛ pabɛsúare per te ɛkúare kóhene, por épɛte pasqýre bésɛ ɛ ndéri ɛ miresíɛ ɛ émele per te réne pás xdó váɛeze ɛ xdó trím i rî ëâé xdó ɛórt grúajɛ ɛ bûpi qe dúane te póŋene jéte te bárâe, ndo te pásure ndo te várfere.

Te méte *) te máâɛ vjére' ɛ Ervɛhése, si, ç' ɛ kâ ɛkrúare Hajdár ɛfendíu, kâ keté, qe íɛte mbýture nde fjále te húaj Arapíɛt ɛ Hɛrsíɛt ëâé pák Eliníɛt ɛ Turqíɛt, si x' dúkɛne, per deftím (ἀπόδειξιν), nde dymbeâjéte ráâe qe ɛ prú fjála te ɛkrúajme síprɛ ëâé sa nde ɛ prúfte te ɛkrúajme mê póɛte, ëâé te súmate pâ fárɛ ndoŋé ɛternɡím; sɛ te ɛqípta nde até deftése jáne, ëâé disâ ndíku âúhɛne têj ɛ ketêj nde até ɛkróŋe perserî.

Dykɛ âéne *fjále te húaj* kujtójme (ἐννοοῦμεν) ató qe jáne mápe pastâj, núke ató qe káne hýre prɛj

*) *Te méte* (ἔλλειψις, Turqíɛt *kusúr*) nga *métem, mbétem*, ɛ âóne Gègete.

ɛúme qíndɛ ɛ míje a míjera vjétɛ perpára ãɛ jáne mbrújture ɛ zjére mɛ te ɡúhese s' áne, sɛ ató qúhene te sâjte, ɛãé ɡûhe te fjéɛte ɛ te paperzjére fárɛ, si deftén dituría ɛ te vénit rê ɡúhete, núke kâ asɳê nde Bótet.

Xdó ɡûhe sa kâ qéne ɛ paɛkrúare, s' kâ pásure dituî ɛ qytɛterî; ɛãé dyk mɛ mós pásure dituî ɛ qytɛterî s' kâ pásur' as fjálet' ɛ dituríse ɛ te qytɛterîse. Kur kâ zéne te ɛkrúhɛte, kâ zéne te máp̈e ãɛ dituî ɛ qytɛterî ɛãé te béɳe fjálet' ɛ dituríse ɛ te qytɛterîse.

Kanón per te bére fjálet' ɛ dituríse ɛ te qytɛterîse éɛte quájture ký.

Sa fjále múnt te bénɛne nga fjálete qe kâ ɡûha, íɛte ɛ míra te bénɛne prɛj atýrɛ.

Sa núke múnt te bénɛne nga fjálete qe kâ ɡûha, te mépɛne nga ɡûhe a ɡúhera qe íɛte perzjére ɡûha qe láɛti, nde jáne te ɛkrúara, nde mós po nga mɛ áferta ɛ ɛkrúare ɛ ɛ pásure, ɛãé te mbrúhɛne nde zakónɛt te ɡúhese ɛ te mápene tipâr ɛ fytýre te sâjne.

Ató qe s' múnt te mépɛne ɛ te perzíhɛne as pɛ ɡúhese a ɡúheravɛt qe íɛte perzjére qe láɛti, te mépɛne pɛ ɡúhese nga mépɛte dituría, ɛãé te mbrúhɛne ɡíd' aɛtú, si ufól sípre.

Te ɡída fjálet' ɛ réa nga dó qe bénɛne, se pári jáne te ãáreta, pa móti, dykɛ uɛkrúare ɛ dykɛ ufóle, i bén t' émela. Пor éɛte mê míre te bénɛne sa múndete (ὅσον τὸ δυνατὸν) nga fjálet' ɛ ɡúhese, sɛ ɳê a dŷ kur kupetóhɛne pɛ te pamsuárevɛt sɛ sî jáne bére ãɛ nga sé ɛ per sé jáne bére, mépɛne vêɛ ɛ kupe-

tóhɛne te ɡíđa ŋehɛ́rɛɞ, ndɛk kur bénɛne nga te ɡúheravɛ te húaj, dúhɛte te deftɛ́nɛne ŋê nga ŋê te ɡíđa, ɛđɛ́ nde te xberđýɛre (εἰς τὴν ἀνάλυσιν) ɛ nde te kerkúare péŋen' ɛ týrɛ dúhɛte te súlɛte ŋɛríu đɛ nde ató ɡûhe, domɛđéne te mɞóŋe đɛ ató, ɲúne qe dó ɞúme mundím ɛ mót ɛđɛ́ fórt te ɲáke ŋɛ́res múnt tà béŋene. Andâj, đɛ kur íɞte ɞterngím te bénɛne nga ɡûhe te húaj, te bénɛne, sa múndɛte, nga ŋê ɛ húaj, đɛ mós nɡa ɞúme.

Γûha jône ɞqíɲja kâ đɛ keté te míre (τὸ εὐτύχημα), qe, vɛ́ç sɛ ɞúme fjále múnt t' i béŋe nga fjálet' ɛ sâj, íɞte ɲerzjɛ́re qe láɞti ɛ qúhɛte mótre đɛ mɛ Eliníɞtɛne ɛ Λatiníɞtɛne, te cílate jáne ɞkrúare qe móti ɛđɛ́ jáne bére káqe te ɲásura, sa ɡíđe ɡúhet' ɛ Evróɲese, qe uɞkrúane ɲás, ɲɛj atýrɛ jáne huájture; ɲađɛ jáne béne káqe te búta nde te mbrújture, sa đɛ fjále qe s' jáne fárɛ, kur ɞɲífɛte ɲúne, ɲrɛj atýrɛ mbrúhɛne, ɛđɛ́ ɞqíɲja múnt tà béŋe mê lɛ́hte keté ɲúne, kur te víŋe nde ɞterngím.

Mbe keté kanón dúhɛte te mɛndóhɛte kuɞ dó te ɞkrúaŋe; ɛđɛ́ te fólate (τὰς διαλέκτους) te ɡúhese, t' i kɛ́te te ɡíđa me ndêr ɛ te dáɞura, đɛ te kendóŋe mɛ kujdɛ́s vívλate qe ndóđɛne ɞkrúare a ɞkrúhɛne nde cilenedó, qe te bénɛte zót i ɡíđe léndese ɡúhese, ɛđɛ́ te ɞkrúaŋe nde até qe múndɛte mê míre. Keɞtú múndɛne te ɡykóŋene atá qe dote víŋene ɲás đɛ te zɡɛ́đe sicíli sýrɛɞ ɲɛ sicílit ngaj te ɲárete, kur te ɞkrúaŋe a đɛ kur te fláse, ató qe i dúkɛne mê te míra ɛ te búkura, ɛđɛ́ te vɛ́je ɡûha tuɛ ɲerzjɛ́re ɛ tuɛ ɲjɛ́kure te fólate, ɡɛr te ɞumóhɛne ɞkróŋa (συγγράμ-

ματα) sa te ɵkrúhɛne ɡíđe ç' kâ ɡûha ɛ te víŋe kóha te mblíđɛne te díturite e te úrtete, te ɡykóŋene púnerat' ɛ ɡúhese ɛ te xɡɛ́đene mê te mírate ɛ mê te búkurate fjále prɛj ɡíđe te fólavɛt, mbe ŋé vént qe đúhɛte mɛ fjále Eliníɵtɛ *Akađimî* *), ɛ te béŋene ŋê te fóle te báɵkete, nde te cílene te ɵkruáŋene ɡíđe kómbi ɛ te flásene, ɛđɛ́ te véçate te mbésene vlés (θησαυρὸς) i qyɵdó fáreɵ tipárɛvɛ ɛ fytýravɛ ɛ ŋɡýrravɛ te ɡúhese per vjɛrɵetóret, qe te mápene ç' t' u dúhɛte, kur te kɛ́ne ɵterngím nde púnet te týrɛ.

Vjɛ́rɵese Ervɛhése te méten' ɛ te mbýturit nde fjále te húaj dɛ́ɵem t' jà ngréme; ɛđɛ́ keɵtú jà qerúam fjálet' ɛ húaj ɛ bém keté qe dúkɛte nde keté flɛtórɛ. Πô nde te qerúare fjálet' ɛ húaja nde ɵúme vísɛ érđem nde ɵterngím t' ɛ mbrújme se ríđi, ɛđɛ́ keɵtú nde fjále ndepón po nde púnet (τὴν ὑπόθεσιν) térazi s' ndepón aspák. Ndepón ɛđɛ́ nde fúnt, sɛ Hajdár ɛfɛndíu ɛ mbarón dykɛ kerkúare ndjése prɛj atýrɛ qe t' ɛ kendóŋene ɛ dykɛ urúare atá mɛ ketó ráđe.

„*Veɵtóni ŋê hêre hiqmét*[1]),
„*Πúnerat' ɛ Πɛrendîse*
„*Háku*[2]) *ŋɛrîne s' ɛ humbét*,
„*Túrku prɛ́ps*[3]) *tà inandíse*[4])

---

*) *Akađimî* đúhɛj áre ɛ ŋêj Akađími nde Ađíne, ku mɛsóntɛj fiλosófi Πλátóni.

[1]) *Hiqmét* Ar. E míre papandɛ́huraj.

[2]) *Háku* Ar. I drɛ́jti, Zóti, Πɛrendîa.

[3]) *Πrɛ́ps* Eliníɵt πρέπει. Kâ híɛ.

[4]) *Inandís* pɛ Turqíɵtɛse *inaniórem* (bɛsóŋ), *inandé* (bɛsój), prɛj se cílese bénɛte *inandís*.

„*Hiqajéja* [1]) *umbarúa,*
„*Qe kîɛ yíde ketó dértɛ* [2]),
„*Muhaméti ukujtúa,*
„*Gqíɲ i béri ketó béjtɛ* [3]).
„*Hiqajé ɛ zemanése* [4]),
„*Kúmdre qe udúk mɛrámi* [5]),
„*Kí béjti i Ervɛhése*
„*Biná* [6]) *nga Muhamét Çámi*
„*Nga dóra niɛán* [7]) *na mbéti*
„*Kúndre nàj móri fiqíri* [8])
„*Trî hisé* [9]) *kréj Muhaméti*
„*Hê hisé Hajdêr fakíri* [10]).
„*Xdô mumín* [11]) *qe t' i kendóje*
„*Te na jápene rahméte* [12])
„*Háku mós tà turperóje*
„*Qófte rahát* [13]) *ne dî jéte.*
„*Qe n' ezél* [14]) *te vdekuríne,*
„*Hé milión vjét te kéte,*
„*Béjti jà ŋɣâl umeríne* [15])
„*Bɛ i kendójne rahméte.*

---

[1], [2], [4], [5], [6], [7], [8], [9], [10]) Ugenúane mê sipre nga cila gúhe jáne äɛ ç' dóne.

[2]) *Dért* Turqíet. Hlénk nde zémere, pesím.

[11]) *Mumin* Ar. Drejtbesónes, besedréjte. Hor atá qe kendóɲene véteme nde vivãa te bésese per besedréjte káne vétem' atá qe jáne nde béset te týre.

[12]) *Rahmét* Ar. Ndjése, te árãure kéq.

[13]) *Rahát, rehát* Ar. Hréhje.

[14]) *Ezél* Ar. Krýɛ ɛ paáne ɛ mótit, ɛ jétese, krýɛ ɛ pakréjme.

[15]) *Vmere* (pas Arpirokastritet qe núke ãóne dót y *úmere*) Ar. Pójtje, jéte.

„Mesajíh [1]) *ε dervišáne* [2]),
„Qe meɣlísn' [3]) *ε zbukurójne*
„Ne teqéra [4]) *ne mejdáne* [5])
„Béjtε gazéls [6]) *kendójne.*

Une ε mbarój dykε ãéne ndjése vjεεtórevεt, si ε kerkójηene; sε, ndonesé núke jám *mumín*, sindekúr dúane, jám veλâ i týrε i vertéte ãε ɣák qe kûpe úje z' bénεte.

Kâ εãé dŷ te méta nde pák vísε, ηê qe fúndjεt' ε ráãevεt s' ndéhεne (δὲν τονίζονται) te ɣída ɣideηê sindekúr nísεne. Her deftím ketó,

„Há depóni ηé hiqajét (ndéhεte τονίζεται báεkeza, ἡ συλλαβή, ε fúndit),
„Ne zemánεra te páre
„Ne Rεvzâ ε bén rivajét
„Húnera qe káne ɣáre.“
„Ervehéja qé ηê grúa (ndéhεte báεkez' ε dýte pára se fúndit),
„Qe s' kiε εóqε até díte,
„Váεez' ε si umartúa,
„Hosi héna kur bén dríte.“

---

[1]) *Mesajíh.* E lénekam pâ εenúare, εãé ketú ku etýpete fletóreja s' kám ké te pýεs nga cila púhe iete, nga Arapiεtja, a Hεrsiεtja, a Turqiεtja, ãε míre fiãi ç' ãóte; po mépete vêε sε iete émer' i te fálure, si ãε dervíε.

[2]) *Dervíε* Hεr. I réne nde dére, i mjére, i ngráte, i póre, lipes, uróηes, prift.

[3]) *Meɣílis, meɣlís* Ar. Mbléãje.

[4]) *Teqé* Ar. Vént ku píne atá qe léne εtepîne ε bjéne pás te fáluravεt; mε fjále prej Eliniεtεse *monastír.*

[5]) *Mejdán* Tur. Géε.

[6]) *Gazél.* Eãé keté ε lénekam pâ εenúare. Si ç' me vjân nde méntt iete émere i ηê fárε kénkeε.

Tjátrene te méte qe ndéhɛne fjále jáɛte úâɛse te ndéhurit nde te fóle, si nde ketó ráâe,

„*Bukurîne ɛ kíɛ mɛɛhúr* [1]),
„*Fórt ηê zóηe ɛ mençûre* (ndéhɛte nde báɛkezet te dýte, ndɛk te ndéhurit' ɛ kâ nde te trétene *ɛ ménçure*);
„*Búren' ɛ kíɛ béne mamúr* [2])
„*Mɛ gdó húje* [3]) *te bukûre* (te búkure)
. . . . . .
„*Já kíɛ hípure ηé átit* [4]),
„*Eâé ɛkón posi ksiftéri* [5]),
„*Tɛk vjén karεí* [6]) *monopátit* [7])
„*Deɣón qe rekón ηé ηéri* (ηɛrî).“

Zetórɛte *u a* âɛ *y ɛ* ráâazi i âémi baɛkuárazi si ηê báɛkeze eâé bénene *dyzetórɛ* (δίφθογγοι), i âémi âɛ ndárazi si dý báɛkeza, si te dúame, po núke nde te ɣíâa fjálet, sɛ nde fjálet *qrúa* âɛ disâ te tjéra s' âúhɛne kûpe baɛkuárazi si dyzetórɛ. Kur i âémi baɛkuárazi, ndéheme te dýtene, si *luájme, lyéjme*, kur i âémi ndárazi, ndéheme te párene, si *lúajme, lýejme*; eâé per te ηóhure hapín ɛéη' i ndéhjɛse.

---

[1]) *Mɛɛhúr* Ar. Mɛ émere, ɛ deftýɛre mɛ giɛt.

[2]) *Mamúr* Ar. *I* ndertúare, i pásure.

[3]) *Húj* Ilɛrsiɛt. Zakón vɛtiu, vɛtíje.

[4]) *At* Turqiɛt. Kále per te hípure.

[5]) *Ksiftér*, âúhɛte per Eliniɛt nga ξῖφος δε πτερὸν, por éɛte pɛ Cqípɛse *eqifetêr sklifetêr, eqipetár* mape kembyérazi. Elinete te Cqípɛse *eqifetêr* âɛ Cqipetárete te Elinietɛse *petrít* (πετρίτης) nde até deftése (σημασίαν).

[6]) *Karεí* Tur. Ilertêj, ndára, pára sýɛ.

[7]) *Monopát* Eliniɛt. Uâ' ɛ ngúɛte, rúge.

Eđέ nde ndέhjɛt te dyzetórɛvɛt ndíku dέl úđɛt, i đóte ndárazi đɛ ndέhn te dýtene, atehέrɛ per te ŋóhure dúhɛte ɵéŋ i véçe persípre, ɛđέ zakón éɵte te víhɛne dŷ píka persípre; pó, mɛ qéne qe ɵtypeɵkróŋa jóne έđɛ s' i kâ te ɡíđa sa dúhɛne, ɵéŋɛzen' ɛ ndέhjɛse mbi zetórɛt te píkavɛt s' ɛ kâ, po mbi até te díhɛte đɛ te béhɛte ndέhja.

„*Erđi kóha do vέn kurbέt* [1]),
„*Mɛ te ɵpέjt đípi veđâne* *)
„*Maksús* [2]) *tɛ béra ɛmanέt* [3])
„*Ɵtepîn' ímɛ đɛ gruäne (grúane).*"
. . . . . .
„*Me kanósɛ mɛ te vráre,*
„*Sakendís* [4]) *tɛ Πɛrendîa;*
„*Sɛ ú jám ɛ martuäre* (martúare)
„*Πá ngrέu, díl nga ɵtepîa.*"

Ketó te méta i kâ ɡûha mótit nde kénke ɛ nde vjέrɵa, si, per pasqýre, nde ketó,

„*Móλ' ɛ kúqɛ plót lulέ, plót lulέ* (lúlɛ),
„*Ç' ukepús ɛ râ mbe đê, râ mbe đê.*"
. . . . . .

---

[1]) *Kurbέt* Ar. Mergim, largim.

*) *Veđâne*, vaλâne. Arɡirokastríte λ ɛ đóne đ, ɛđέ đ λ; per pasqýre, *vóđi* (ἔκλεψε) ɛ đóne *vóλi*, đɛ *vóλi* (ἐξέμεσε) ɛ đóne *vóđi*.

[2]) *Maksús* Ar. Áɵtú, per até púne.

[3]) *Emanέt* Ar. Πláçke léne nde bέse a mbájture nde bέse, domeđéne vlέs.

[4]) *Sakendís* Tur. Rúhɛm, fɵihɛm, ndrúaŋ.

„Mesajíh [1]) *ε dervišáne* [2]),
„Qe meɣlísn' [3]) *ε zbukurójne*
„Ne teqéra [4]) *ne mejdáne* [5])
„Béjtε gazéls [6]) *kendójne.*

Une ε mbarój dykε ãéne ndjése vjεεtórevεt, si ε kerkójηene; sε, ndonesé núke jám *mumín*, sindekúr dúane, jám veλâ i týrε i vertéte ãε ɣák qe kûpe úje z' bénεte.

Kâ εãé dŷ te méta nde pák vísε, ηê qe fúndjεt' ε ráãevεt s' ndéhεne (δὲν τονίζονται) te ɣída ɣideηê sindekúr nísεne. Her deftím ketó,

„Há depóni ηé hiqajét (ndéhεte τονίζεται báεkeza, ἡ συλλαβή, ε fúndit),
„Ne zemánεra te páre
„Ne Rεvzâ ε bén rivajét
„Húnera qe káne ɣáre.“
„Ervehéja qé ηê grúa (ndéhεte báεkez' ε dýte pára se fúndit),
„Qe s' kiε εóqε até díte,
„Váεez' ε si umartúa,
„Hosi héna kur bén dríte.“

---

[1]) *Mesajíh.* E lénekam pâ εenúare, εãé ketú ku etýpete fletóreja s' kám ké te pýεs nga cila púhe iete, nga Arapiεtja, a Hεrsiεtja, a Turqiεtja, ãε míre fiãi ç' ãóte; po mépete vêε sε iete émer' i te fálure, si ãε dervíε.

[2]) *Dervíε* Hεr. I réne nde dére, i mjére, i ngráte, i póre, lipes, uróηes, prift.

[3]) *Meɣílis, meɣlís* Ar. Mbléãje.

[4]) *Teqé* Ar. Vént ku píne atá qe léne εtepîne ε bjéne pás te fáluravεt; mε fjále prej Eliniεtεse *monastír.*

[5]) *Mejdán* Tur. Géε.

[6]) *Gazél.* Eãé keté ε lénekam pâ εenúare. Si ç' me vjân nde méntt iete émere i ηê fárε kénkeε.

„*Lýɛ dérene mɛ mjáll' ɛ, mój nusé, mój nusé* (núsɛ),
„*Kur te ɛkójɛ te mós kepcás' ɛ, mój nusé, mój nusé.*"

. . . . . .

„*O Ragíɲ, faqɛbukúre* (faqɛbúkure)
„*Ikɛ na lé pî fɛɛhúre* (fɛéhure),
„*Mɛ véthɛ ɛ mórɛ núre* [1])
„*Epesóvɛ ýíde ç' jáne.*"

. . . . . .

„*Leɛuär'* (leɛúare) *ató kuróre,*
„*Si karáfilɛt'* (karafílɛt') *e Ilríʎit*

. . . . . .

Ketó te méta, kur s' i merzít pûha, núke qúhɛne áqe te méta. Hó, qe te pjéãe vjérɛa ɛ te mós pɛngóhɛte kúnt, mê míre, te mós bénɛne prɛj atýrɛ qe vjɛrɛóɲene.

Hor ɛãé nê, mɛ ýíde qe béjme ketá ɛekímɛ, per te mós íkure ɛúme nga vjérɛ' ɛ páre, i bém nde te qeruárene, ɛãé kerkójme ndjése prɛj atýrɛ qe tà kendóɲene per ketó ɛãé per te tjéra qe s' i ɛóheme dót.

I. Vrétua.

[1]) *Nûr* Ar. Gâs, drite.

ERVEHEJA

Πá deɡóni ŋê ɲepáƛe
T' atýrɛ mótɛvɛt ɲáre
Te vertɛ́te ɲo te páƛe,
Πer ɲúnra qe káne ɡáre.

Ne ɛkróŋe *Kóɲɛ*' éɛte ɛkruáre
Si ɡáu ɲún' Ervɛhɛ́se,
I úrti dykɛ kenduáre
Πrɛj ɲepáƛese mêr ɲjɛ́se.

Ervɛhɛ́ja qɛ́ ŋê grúa,
Qe s' kíɛ ɛóqɛ até díte,
Váɛez' ɛ si umartúa,
Πosi héna kur ɛ́ɲ dríte.

Mɛ bukurî mɛ mént ɛúme,
Fórt ŋê zóŋe ɛ levduáre,
Mɛ ɤdó fjál' ɛ mɛ ɤdó ɲúne
Búɲen' ɛ kíɛtɛ ndɛruáre.

Bûp' i sâj ɛ dóntɛ ɛúme,
Sa s' ɛ dúaj vɛtehéne,
Γiðeɳê âóɛ lúmi úne,
Qe kám qrúa Ervɛhéne.

I râ púna te largóhɛj,
Dergój ɛ âípi veλâne,
„Oá, veλâ, tŷ te bɛsóhɛm.
„Te lé ɛtepîn' ɛ gruäne.

„Te mà kêɛ kujdés ɛtepîne,
„Te ɛikójɛ grúane t' íme,
„Tà deftéjɛ veλazerîne,
„Te mós m' i lípsɛte qíme.

„Ne qáfe si gûr muλíri,
„Te m' i ɣéndɛɛ náte díte,
„Hésezen' ɛ xɛvahíri
„Te mà kêɛ si te dí sîte.

„Sɛ múa kɛtú me râ púna,
„Qe te mâr úâe te ɣáte,
„Tŷ, veλâ, bése te zúna,
Te m' i ɣéndɛɛ dít' ɛ náte."

Veλâj persípre jà móri
Húnerat' ɛ Ervɛhése,
Oá, „ɲo te âém ún' i ɲóri.
„S' te jám veλâ i pabése.

„Πo ɛkó, mós jà kî mɛndîne,
„Sɛ ú xdó qe t' i lipséte
„Aɛtú ɛpréj mbe Πɛrendîne,
„Mê míre sɛ te jês véte."

Ƃ' atî çúrk' i váne lótte,
Nga zémera mpɛɛretíti;
Πerserî kđénɛt' i đóte,
Πerserî ɛ porosíti.

Dóren' i mêr dykɛ qáre,
„Ne dóre tà lé ɛtepîne."
Θá, đ' árđ kóha per te ndàre,
S' múnt te mbántɛj ngaɛerîne

Πerserî veλâj i đóte,
„S' lê méte per Ervɛhéne,"
Ɛɛ uqás i fɛíu lótte,
Θá, „veλâ, mbâ vɛtehéne."

Aɛtú mê s' í mbéti fjále.
Te veλâne ɛ puɛtói,
E púđ nde sŷ ɛ nde bâλɛ
Ɛɛ móri úđen' ɛ ekói.

Lótt' i fɛíu i puɛói;
Núke vîj mɛ zémre ngríre,
Sɛ te veλâjt i bɛsói,
Ervɛhén' ɛ lá tumíre.

I vɛλâj ne ʧjátre áne,
Si i lá vɛλâj ɛendéne,
Vúri féstɛne me ɳ' áne,
Erãi ɲéti Ervɛhéne.

„Ervɛhé mój jɛteɲáte!
„Sybúkura truɲɛrɲéntte!
„Un' i mjéri dít' ɛ náte,
„Θá, s' te keréj dót nga méntte.

„Sót per sót me érãi dita,
„Πo te kujtójɛ Πɛrendîne;
„Nder kémbet te tuá t' uɛtríta;
„Nde dáɛ ɛkél me nxír ɛpirtíne.

„Eja, bén te máđ te míre.
„Ɛikó me múa te mjére,
„Qŷɛ dorój ɱɛ te pahîre,
„E me qás práne ɳê hêre."

Ervɛhéja, kur ɛ ndiɲój
Keté ʃjále nga kunáti,
Mɛ ɳê hêr' ukđyé ɛ veɛtój,
Q' íɛ đézure si lugáti.

Bɛ i đóte, „Qîɛ *) kuvendón;
„Qîɛ i đúa vɛtehése;
„Tetvɛλâ fárɛ s' ɛ kujtón,
„Qe dot' i dálç i pabése?

*) Qîɛ=qúɛ. Ngáser' ɛ Argirokástrese (ἡ ἐπαρχία τοῦ

„Te tà punón tŷ ndoɳé mík
„Keté púne, te vjén míre?
„Dó tetveλâ tà béjɐ armík,
„Mɛ keté fjále te ndíre?“

„Imveλâ, âá, ê merguáre;
„Keté púne s' múnt tà díje.
„Kúɐ jà kâ per te trɐguáre,
„Bɛ ne qófte qe te víje.

„Por éja âɛ mós ɛ menó,
„Mós ɛ mergó keté pune,
„Bɛ t' atíλa ne méntt mós ɐkô;
„Persípre te tà mâr úne.“

U fórt mír' ɛ kám mɐnduáre,
„Q'éɐte ɐúme pún' ɛ líge,
„Bɛ méjɛ lárk ɛ merguáre,
„Núke fútɐm nd' até píge.

„Tà béjɐ fét, te âém ɳê hêre,
„Kûp' ajó púne s' mundéte.
„Keté ɐprím, tà kêɐ te prére,
„Permbi múa te benéte.

Ἀργυροκάστρου) y ɛ âóne si *i*. Papó *qis* éɐte argirokastriet. Te tíλa ɛ te tjéra pɛ disâ te fólavɛ dote géjɐ tí qe kendón Ervehéne âɛ nde te tjére vísɐ.

„Núke qe jám ɛ martuáre,
„Ho ãɛ mós te kéɛe bûpe,
„Fárɛ nde méntt s' ɛ kám ɛkuáre,
„Te béje kurverî kûpe."

Si ɛ pá ãɛ i kunáti,
Iku ãɛ prápa s' ukãýɛ,
Mɛ sŷ úɳur kokeãáti,
Sikúr kíɛ pléndes ne krýɛ.

Dóâi jáɛte nga ɛtepíja,
Móri úãe kahá trégu*),
Si pá qe s' i zû mazíja.
Herpár' i dûl Qoftelárgu.

Bɛ i ãá, „ç' púne dertóvɛ,
„O moré trím i bukúre.
„Húnene dót s' ɛ mbaróvɛ,
„Qe me ɛkón i brɛngosúre?"

„Mós me pyét sɛ sî punóva,
„Sɛ sâ umundóva úne,
„Vɛtehéne turperóva,
„Eãé dót s' mbaróva, púne."

„Kãéu práp', i ãá, ãɛ ãúaj.
„Bɛ po qe te vátɛ kóte,
„Kanósju, dote pagúaj,
„S' te lé te gáâe nde bóte.

*) *Trék* ɳemént hapóhɛte ãɛ ãóne fjálene Turqiet *pazár*.

„Sɛ grâte aɛtú ɛ káne,
„Mɛ te kéq ɛ mɛ te míre,
„Qe te múnç t' u qásɛɛ práne,
„Sa mɛ hîr ãɛ te pahîre.

„Bɛ ne pyét mɛ te vertéte,
„Ho ɛ pé qe dót s' jùqásɛ,
„Kejó púne do hapéte,
„Ho vrájɛ ɛãé humbásɛ."

Kɛɛtú ɛ msój i Haúãi.
Te msuáret' i árã te míre,
Bɛ sakáqe hêrɛ púãi,
Si i déjtur' ɛ i píre.

Hráp'i vátɛ Ervɛhése,
Bɛ zû déren' ɛ ɛtepîse.
Hrɛj Haúãit móri pjése,
Uzû nga te ãɛlperîse.

Bót ɛ bót mɛ te lutúre
Θã pída méndja ç' i póÂi.
Te pída i ván humbúre,
Nd' újrat te tî dót s' ɛ sóÂi.

„Mój bístre *) kãénɛt i ãóte,
„Sɛ ç' me godítɛ nde bâÂe;
„Ho dîj qe, ú tý nde bóte
„S' kám per te léne te pÂáÂe."

*) *Bistre, bistróke*, ãúhɛne péme te ãáreta a te pahapíra qe z' vihɛne nde gója ɛ núke ɛkónɛne grýkɛt.

Ervɛhén' ɛ zemerói.
Ngríti dúarte te día;
Te kunáne ɛ munxói,
„A te húmpte Πɛrendía.

„Oáɛe sɛ jéɛɛ i úrte,
„Πɛrî mɛ méndjɛ ne kríɛ,
„Πo qéneke mendjɛɛkúrte;
„Te lúmte sɛ ç' te kâ híɛ!

„Me kanósɛ mɛ te vráre.
„S' kê fríke nga Πɛrendía!
„Sɛ ú jám ɛ qeruäre,
„Πá ngréu díl nga ɛtepîa."

Mɛ te ɛpéjt' ungré ɛ dóλi,
Eäé prápe mê s' ukâýɛ,
Asɳê fjále mê s' i fóli,
Mê s' i mbéne mént ne krýɛ.

Dóλi ɛáu, barbalísi *),
Ç' núke âá per Ervɛhéne
Πúne te líge i ɳgísi,
Mbe túrpɛ sikúr ɛ ɲéne.

Te nésermɛne mɛ náte
Nde ɲýq qe kelâét ɛ pâne,
Kúrve dóλ' imɛkunáte,"
„Oá, me turperój veλâne.

*) *Barbalísi.* Bóri *bér, bér, bér, λomatíti.*

„Гykátes ε kuvɛrnâre,
„Qe ruáni ndêp' ε zakóne,
„Kjó púne ɛpéjt dó ɛikuáre,
„Bɛte kéq te mbése vóne."

Гykátesite urâruáne,
Ván' ε prúne Ervɛḫéne,
Te âóte â' ajó, i âáne,
Te dréjtene tà peféɳe.

Ajó âá, „z' dî ŋg' ató púne."
Ani *) te kunát i âáne,
„Kûɛ qê atjé kur ε zúne,
„Te dálen' atá q' ε páne."

Θá, „kám ɳéres te bɛsuáre,
„Qe mɛ sŷ te týr' ε páne."
(Te cílet' i pát paguáre
Bɛ si dóntɛj aý âáne).

Kɛtá kur i deguäne,
Drɛqezîn' s' uà kupetuáne
Her te dréjte i bɛsuáne,
Zakón ε kanón kenduáne,

Qe âóɛ, „Grúa qe kâ bûre,
„Kúrve pó qe te zihéte,
„Tà mbulóɳene mɛ gûre,
„Kŷ mɳndím per té duhéte."

*) *Ani*=pastâj (ἔπειτα), ε âóne Gqipetáret' ε Eläâese.

Keté fúnt ɒ́ýqit i ɑ̃áne,
Keɵtú mundímne jà ɒrέne.
„Mέpεni taníne“, ɑ̃áne,
Πer te mjέren' Ervεhέne.

Jáɵte ne ŋé brέk ε suáʎe,
Θípe bóten' áne mb' áne,
Nde kémb' ε ngrέhne te ɒ́áʎe
Nde qiɒî gûr' ε mbuluáne.

Hýri djέʎi, rέt' i vέrɑ̃i
Vdíqi taní ɒ́íɑ̃e ɑ̃áne.
Иεríu kέq núk' i έrɑ̃i,
Vέteme íkne ε láne.

Vέteme ɒo pín ɑ̃ε rekón
Atjέ ɒ́εr sa ubé náte.
Undóɑ̃ ŋé bujâr*) atjέ ɵkón
Ndiɒ́ón ŋé rekím te ɒ́áte.

Иé káli jà kíɵ hipúre,
Eɑ̃έ ɵkón ɒosi ɵqiftέri,
Tεk vjέn ɒára tógut gûre,
Deɒ́ón qe renkón ŋé ŋέri.

Kur ε ɒá ɒerɒár' uhabít,
Eɑ̃έ vátε mε te ɵpέjte,
Θá, „keté ŋεrî dotà qít,
„Tá ɵóh váʎe x' dote jέte“.

*) Nde te Hajdár εfεndíut íɵte, *Undóʎ ŋé aráɒ atjέ ɵkón*, Πo ε ɒáne mire εɑ̃έ míq te úrte te ndepónεte *aráɒi* nde *bujâr*.

Ervɛhéne kur ɛ qíti
Ngahá ƥíde atá gûre
Mɛ ɓúme mundím ɛ ngríti,
Iɓ ne ƥákera mbytúre.

Eãé qendrói ɛ pyéti,
„Mɛ gûre psé te mbuluáne“,
Te keqíat' jà deftéjti
Hê nga ηê, singúr q' i ηƥáne.

Bujárit, kur ɛ ndiƥói,
Bémbjɛ nde zémre i prúri,
Bɛ ɓpéjt ɛ móri ɛ ɓkói,
Ne ɓtepî te tî ɛ ɓpúri.

Ne ɓtepî te tî ɛ ɓpúri
Mɛ te ɓpéjta q' até náte,
Γíde plágete jà zúri,
Jùpakesuáne ãembjáte.

Bɛ ɛ ɓóqɛja jà príti
Mɛ ηeqínt λoí te míra,
I láu ƥákrate, ndríti,
E béri posí pasqíra.

Móri ɓɛndét uɓerúa
Aɓtú, sindekúr qe dúhɛj,
Πerserî uxbukurúa,
Sa qe dót mɛ goje s' ãúhɛj.

Káqe fórt uzbukurúa,
Mê míre sɛ ç' qê mê páre,
Sa bujári uçartúa,
Daɓuría ɛ muár zváre.

Hê dít' i lútɛt' i ðéte*).
„Núke vjén te martonémi
„T'émele te ɓkójme jéte
„Sa te pójme ðɛ te jémi."

Ajó perɣípɛt' i ðóte,
„S'kám béne te líge kûpe
„Iɛte túrp ne ɣiðe bóte"
„Qe te mâr bûpe mbi bûpe.

„Keté túrpɛ mós mà dúaj
„Eja kujtó Hɛrendîne.
„Keté fjále mós mà ðúaj,
„Te kéɛ ndêr nde ŋɛrezîne.

„Múa ɓpírtin mà ɓpetóvɛ
„Hrɛj atî tógut mɛ gûre.
„Her nd' Até-jéte ndertóvɛ
„Te ɣér' ɛ te máðɛ úre.

„Múa ɓpírtin mà ɓpetóvɛ,
„Bɛ gezóvɛ ɓpírtine tént.
Ndérine tént ɛ lartóvɛ,
S' te bjé tà fláç até kuvént.

*) *Θéte*, ɛ ðóne Çámrite.

„Ngaha Zóti kɛɛtú tà díç,
„S' tà humbét até te míre.
„Tí vɛtehéne mós tà príç
„Mɛ keté fjále te ndíre."

Bujári kur i ndiɲói
Hê nga ɲê ɲíđ' ató fjále,
Fríken' e Zótit kujtói,
Nde ɲŷq te tî kur te dále.

Ani í đót' Ervɛhése,
„Fálmu ɛ lútmu per djále
„Tí qe páskɛ káqe bése,
„Πɛrendía te mà fále."

Kíɛ ɲé djále te mitúre,
Dít' ɛ nát' i gezonéne,
Te vétem' te papitúre,
Πa porosít Ervɛhéne.

Na kíɛ đɛ ɲé ɛɛrbetúar*),
Πer púnerat te ɛtepíse,
Nde sŷ dúkɛj qɛɛtúar,
Πo nga zémra qénkɛj Πíse**).

---

*) *Gerbén* (θεραπεύω, ὑπηρετῶ) pɛ se cilese ɛɛrbetúar (ὑπηρέτης, Turqiet *ysmeqár*). E đóne rendóm Çámrite.

**) *Πíse* (Τάρταρος, κόλασις, Turqiet xeheném) ɛ đón^{e} fɛátrat' ɛ Πermétit nde vént te fjálese *sketépe* đɛ *gepóm* ge đóne pётek.

Ký na i ðóte ŋê díte,
„Ervɛhé mói ɛ mjére,
„Te púð kémbete ðɛ sîte,
„Aspo me ɛikó ŋê hêre.

Ervɛhéja kur ɛ ndiɲój,
I ðá, „ɛpópu híqu méjɛt,
„Sɛ tenzótit mós i deftój,
„Ha te dále búka ŋjójɛt."

Gɛrbetóri uzɛmrúa
Nga fjálet' ɛ Ervɛhése,
„Keté tà humbàs, ðá, dúa
„Mɛ xdó púne te pabése."

Te kéqɛ te máðɛ ɛúme
Vúri ne mént ðɛ ɛ béri,
Ungré nátene nde ɲúme,
Djálen' ɛ te zót ɛ ðéri.

Θíkene mɛ ɲâk ɛ léu,
Ndene ɛtrát te Ervɛhése
Nga dáleze vát' ɛ fɛéhu,
Qe asâj bápe t' i mbése.

Ne meŋɲés *), pó qe ungréne,
Djálene ɛ veɛtuäne,
Ho kur ðérture ɛ ɲéne,
„Jamorkújɛ!**)" ðípe, ðáne.

*) *Meŋɲés* πρωΐ, Turqiet *sabáh)*, ɲɛ se cílese *mengój*, ɛ ðóne Tó-

„Ç' ε kέq' ε máđε na ɒέti!
„Váλe qŷɵ dotà durójme!
„Taɵí ɵprím núke na mbέti,
„Jέtene qŷɵ dotà ɵkójme."

Qendruán' ε đíp' Ervεhέne,
Θípe εđέ ɵεrbetuáre,
Eđέ dyk' ε qár' i pyέne,
„Djálen kûɵ na ε kâ vráre."

Ɵεrbetuári mε te ɵpέjte
Θípi, klíđi, „te kerkójme.
„Kejó púne te ɒendέte,
„Te lígene tà zbulójme."

Vátε đε sikúr kerkói,
Eđέ đípi, uleríti,
Ɵtrátine tεk jà xbulói,
Θíkene mε ɒâk ε qíte.

Vráp ukđýε mε ŋê hêre
Mε pembím prεj Ervεhέse,
Ubé gatí per te prέre
Bε đá, „môj búɵtr' ε pabέse".

---

skete. Gέgete ε đóne *mεnátjε*, εđέ *mεngóŋ* ε káne nde deftέse te fjálese Eliníɵte ἐλλείπω, ε cíla mε Turgiɵtε đóte jám *εksíq*.

**) Ja morέ kû jê.

Ervɛhéja zúri ɛ qán,
Lótt' i véne píka, píka.
„Zót krê ne ɞéɞ até q' i bán,
„Θá, ketó púne te líga.“

Bɛ bujári mɛ te ɞpéjte
E ndalói ɞɛrbetuáre
„Πá te ɞóhme x' dó te đéte,
„Mós ungútni per te vráre.“

Bɛ ukđyé prɛj Ervɛhése,
„;Ç' pátɛ fɛzéza*) kopílɛ **);
„Kɞú... djálen mɛ te pabése?
„Déren' ímɛ psé mà mbíλɛ?

„Fâj páta qe te ɞpetóva
„Πrɛj asâj vdékjɛ mbe fîλ?
„Bɛ te móra te ndɛróva,
„Te na béjɞ zémren' đeŋpîλ?

Ervɛhéja nísi mɛ lót,
Eđé mɛ ɞúme te qáre,
„Zpíđɛ míre tín', ô imzót,
„Djálen' ú núk ɛ kám vráre.

„Hóqa píđe ató vále,
„Ndérine mós tà humbísŋa,
„Taníne pâ noŋê fjále
„Djálene psé dotà vrísŋa?

---

*) *Fê* (θρῃσκεία, Turqiɞt *din*), ɛ đóne Gégete. *Fɛzése*=bɛsezéze.
**) *Kopílɛ*, kâ dŷ deftésa, *fóɞŋe ɛ ɞéture héđure*, đɛ *ɞɛrbɛtórɛ*.

„Πo Zót' i máð ɛ deftófte,
„Kûɵ ɛ punój keté púne.
„Nd' até jéte m' upykófte,
„E dríðte si dríðɛm úne."

Ƀ 'aý fjáles' í bɛsój,
Ɓɛ ðá, „pó per lót qe dérði,
„Mê mire mós tà mundój,
„Πer té pára kéq me éði."

Ɓma qe djáli jùðêr,
Θá, „kjó púne s' kâ te ƿáre,
„As múa méndja s' mà mêr,
„Qe kejó tà kéte vráre.

„Eðé te mós tà mundójme,
„Πo s' i mbéti kendipáre *),
„Eðé névɛt tà leɵójme,
„E t' i ðémi úð' ɛ mbáre."

Ɓɛ áta qe jùvrâ djáli,
Mê s' i fóli Ervɛhése.
Katreqínt florîɳ i fáli,
Ɓɛ i ðá, „t' i béra pjése.

„Nga zémra te mós na krêɵ,
„Qénkɛj i zî fáti jóne,
„Te ndáhɛɵ keɵtú pɛ nêɵ
„Πo na kujtó ƿíðe móne."

*) *Kendipáre* (ketêj ɛ tútjɛ) ɛ ðóne nde Argirokástre ðɛ nde Çamerî).

Ervɛhéja mpɛɛretíti,
Bɛ ðá, „ç' na punój armíku!"
Duárte mbe Zóne i ngríti,
Mbúɛi sŷte lót ãɛ íku.

Z' dî sɛ nga te bén ɛ mjéra,
Bɛ écen dykɛ mɛnduáre,
Θá, „kû te me héðe éra.
„Uê úðe kám per te mápe."

Móri úðen' áne déti,
Bɛ po mɛndón te kɛqéne.
Kur ɛéh mb' áne ηé qytéti.
Uéres qe po mbeliãéne.

Ugátim krýɛt' ɛ veɛtójne.
Θá, „x' veɛtójne ketú váÀe."
Kur ɛéh ηé ηɛrî ɛikójne
Te vjére, por éã' i gáÀe.

Eãé Ervɛhéja pyéti,
„Ketî ketú qe mundójne
„Si ç' fâj persípre i mbéti,
„Sâ duáne qe tà leɛójne."

I ðáne, „ký, qe mundójne,
„Héngri nga árk' *) ɛ mberétit.
„Katreqínt florîη kerkójne
„Nga te ðénat' ɛ qytétit."

*) *Arke*=sendýk per sɛ dó ɛãé qe véne paráte. Nde Toskerî éɛte vjeterúare ãɛ ηemént hapóhete, nde Gegerî ðúhete ráða.

Ervɛhɛ́ja mɛ ŋê hɛ̂re
Katreqínt florîŋ pagói,
Бɛ ŋɛrîne, qe qɛ̂ vjɛ́re,
Nga litári ɛ leɞói

Florîŋte pósa pagói,
Бɛ ŋɛrîne ɛ leɞuáne,
Móri úɗene ɗɛ ɞkói,
Iku ɛɗɛ́ mê s' ɛ páne.

Иɛríu qe uleɞúa
Θá, „ú ngá ɛ ɡɛ́ta hîre."
Eɗɛ́ qendrój umɛndúa,
„Kûɞ mà bé *) keté te míre.

„Mórɛ ɞóke, as me ɗóni,
„Váλe kûɞ me leɞój múa?
„Kû vátɛ? as me deftóni,
„Bûpe íɞ váλ' a po grûa?

„Múa ɛ míra me ɡɛ́ti,
„Qe me ɞpetói kryɛ́te.
„Taɞí bápa tɛk ú mbɛ́ti,
„Qe t' i líɗɛm róp per jɛ́te."

I ɗán', „ajó qɛ́ ŋê grûa,
„Qe florîŋte nemerói
„Бɛ ngá íku, umergúa.
„S' ɛ vúm rɛ̂, z' díme nga ɞkói."

*) *Bé*=béri, ɛ ɗóne Láberite.

Бε ký unís tuε pyέte,
„Do vέtε te ɣέŋ ŋεrîne,
„Qe me ɵpetój, đá, kryέte,
„Бε t' i bénεm róp' i tîne."

Usúl εđέ páhu đêne,
Πo kur atjέ áne déti
Até vέte Ervεhέne,
Si ç' jà trεguáne ε ɣέti.

Nde ŋê vápe, nde ŋé djέλe
Krýεt' mpɵtέture mbe dóre
Mpɵεretín ε veɵtón qjέλe,
Si fatkέqε, si ε ɣóre *).

Ký vátε i ndéŋi práne,
Eđέ i đá mε ŋê hêre,
„Tí me ɵtepóvε, me đáne,
„Б' ú t' ubéɵe róp i blέre."

Πa i đá đε Ervεhέja,
„Ike, hájdε nde uráte.
„Núke éɵt' aɵtú perséja *),
„Qe nemeróva paráte.

---

*) E Hajdár efendíut ketú éɵte keɵtú,

Πósa kíɵ fále namáze [1]),
Kđíεre đε karɵí [2]) *dέtit*
Πεrendís' i bén niáze [3]),
Kabúλ [4]) *duán* [5]) *ε rahmέtit* [6])

„U paráte, qe pagóva
„Nde árket te mbrɛterîse,
„Tŷ, ô epîrt núke t' i hóva,
„Πo per hîr te Πɛrendîse.

„Kuɛdó qe te kíɛ ndɛsúre
„Nde ŋê te ketíλe púne,
„Jâ kéɛe per te ãenúre;
„Πrɛj téjɛ z' dúa ɲê úne."

Πerserî kãénet' i ãóte,
„E míra, qe bérɛ múa,
„Udúk ne te ɲíde bóte,
„Πor ɛãé ŋé púne dúa:

„Tí, qe me ɛpetóvɛ múa
„Andêj ŋga s' ɛpetóje kûpe,
„Nde dáɛte Zóti, sî ãúa?
„Dúa te me márç ãɛ bûpe."

„Ik', aɛtú dáɛ Πɛrendîne,
„Θá, ç' é kjó fjál' ɛ pestíre,
„Kám bûpe núke si tíne,
„Πo te úrte ãɛ te míre."

---

1) *Namás* Ar. te úŋure kýɛte te fálture.
2, 5, 6) Ueenúane nde fáqɛ V. X, XII te Πerpárjese.
3) *Niás, nijás* Ar. Te lúture, lútjɛ.
4) *Kabúl, kabúl* Ar. Te priture, te qásure.
**) *Herséja, persése, persúne*.... Fjál' ɛ bére ɲɛ qerónesit nga fjálete, *per sé*, mɛ deftése te ɛtijese fúndit (αἰτίας τέλικῆς).

„E psé ú t' udúkç' i mâpe;
„Bɛ fjála im' ɛ peɛtîre;
„Tí prɛj méjɛ s' kê te ndáre,
„Te mâr ãɛ mɛ te pahîre."

„Vertét qénekɛ i mâpe,
„Bɛ te lénekane méntte,
„Zót' i máđ i lavduruáre,
„I árûte kéq ɛ t' i ãénte."

Ký mɛ zemerím te ɛúme
Udérđ póɛte nga limáni
Cpéjt, sa mɛzî mírtɛ frŷme'
I ãípi ŋéj kapɛdáni *).

I ãóte „Eja perpjéte
„Ketú sípre ne ŋê grâve**),
„Sɛ ú kám, ne te lipséte,
„Her te ɛíture ŋê skλâve.

„Sɛ ajó s' éɛte per múa,
„Sɛ me dúhɛne paráte.
„Hê míje fllorîŋ te dúa.
„Her tŷ te velén ŋê náte.

*) *Kapedán* Italiɛt, fûture qe héret ãɛ nde te tjéra gûhe=*kryɛlundretár*.

**) *Gráve* Çameriɛt=*gúve, epéde*.

„Bɛ kapɛdáni i ðóte,
„Mê perpára tà ɛikójme,
„Si éɛte zakón ne bóte,
„Ha te píme tà çemójme *).“

Váte, ɛ pá, i pelqéu,
Bɛ s' i ðá, sɛ íɛt' ɛ ɛtríɳte,
As fjále tjátre kembéu,
Hor i nemerój florîɳte.

Hastâj ðá, „qéneka fémre,
„Qe sadó te kéɛɛ ðéne,
„Káqe me hýri ne zémre,
„Te pída t' i kéɛe ðéne.“

Si ɛ pá ðɛ Ervɛhéja,
Qe rópi si skλáv' ɛ éiti,
Núke jùdéɛ vɛtehéja.
Te vrítɛɛ mɛndón, ðɛ s' príti.

Hehérɛɛ ne dét kecéu,
Hê ne fúnt, újet' ɛ ngríti,
Kapɛdáni ɛ kepéu,
Se dín nót, râ pás, ɛ qíti.

Hrɛj dý krához ɛ zúne,
Mɛ pahîr ɛ pemby:éne,
Brénda nde anít *) ɛ ɛtúne
Te mjérene Ervɛhéne.

*) *Çemój*=ἐχτιμῶ, mɛ fjále Turqiet *prés paháne*.

**) *Anije* Gqipetáret' ɛ Elλáðeɛe ɛ te Italise ðóne mágene, koritene govátene, lúndrene. Turqiɛt gɛmi.

Aɛtú mɛ ɛúme ʌazúre *)
Nde anít ɛ kecy:éne **),
Anía hápi pelhúre,
Mɛ ŋê hêre móri déne·

Q' até náte kapɛdáni
Zúri dróði mustaqéne,
Hó qe dóʌi nga limáni,
Dón te pîj mɛ Ervɛhéne.

Ne kamárɛ ɛ mbeʌíti,
Mɛ te ɛpéjta q' até náte,
Ervɛhéja uleríti,
Déti si mâl híð valáte.

Zót' i jétes vú tufâne ***),
Díta unxî, ubé pîse,
„Çé ký pɛbéɛ," ðípe, ðáne
Γíðe ŋérest' ɛ aníse.

Umbelóðe mɛ ŋê hêre,
Bɛ kapɛdánit i ðáne,
Te ɲíð' i váne nde dére,
Ervɛhén' ɛ ɛpetuäne.

---

*) *Aazúre, vazúre* Arpirokastriot. Camatá ɛ te perpjékure, te ðíp' ɛ te perpjékure ŋehérɛɛ.

**) Mɛ qéne qe s' undóð ɛ mɛ pika persipre, uvúne ndermjét per te diture sɛ ðúhene ndárazi ðɛ ndéhet' ɛ dýta zetóre.

***) *Tufán* ére ɛ kéqɛ qe çkúl lísa ɛ pezón x' gén perɲára. Eliniot. τυφών nde keté deftése.

„Kejó púne mós benéte,
„Skλáven', ðáne, mós ɛ ŋgáse,
„Πrɛj névɛ te paquhéte,
„As ŋê fjále mós t' i fláse."

I ðáne ɛðé paráte,
Πúnene ɛ siguruáne,
Πo, kur érði tjátra náte,
Qe te ɲíðe upɛnduáne.

Nga ajó púne ukλyéne,
Núke ndéŋne faqɛbárðe,
Πor ɛ déɛne Ervɛhéne
Tá mírne ɲíðe mɛ ráðe.

Πo Zóti dergój furtúne
Te máð' ɛ ɲíðe sa qéne
I pembéu ðɛ umbýne,
Cpetój ɲên' ɛ Ervɛhéne.

Válete qe ŋgríntɛ déti
Aníjen' ɛ pemby:éne,
Eðé práne ŋé qytéti
Mbi ŋé stép ɛ kecy:éne,

Iɛ ŋé qytét i bukúre,
Kíɛ ðɛ paλáte ne kríɛ
Te mberétit goditúre *),
Q' épine te máðɛ híɛ.

*) *Godit* kâ disâ deftésa ɛðé ketú íete nde deftése *béŋ* qe ɛ ðóne déndure Ckodránete.

Ervɛhéja umɛndúa,
Fytýren' te ndepón déɛi
Sɛ kudó ndési si grûa,
Hétka ŋêj te míri *) véɛi.

Kesúle, tîrq, gûne véɛi,
Si ɛɛbetuár i falúre.
Bɛ páfka te gûrta ŋgéɛi,
Súp me súp léɛrat' hɛãúre.

Mblóãi gêne ɛ ormísi **),
Te mós i bénɛɛ pemúλe,
Ergént ɛ âr nasqirísi,
Bɛ prɛj mbrétit móri úλe ***).

Eãé véte mɛ ŋê hêre,
Eãé i ãóte mberétit,
„Hê aníj' éste ãy:ére
„Atjé ne ánet te détit."

Eãé mberéti urârói,
„Ký ŋɛrî i Hɛrendîse,"
„Eãé nde raãuá ****) ɛ ɛkrói,
„Te jét' i zót' i anîse,

*) *I, ɛ, míre* kâ ãɛ deftése *séŋti*. Kur ãóne *i mír' i Tomópit*, dihete se ãúhete per séŋtine ɛ Tomópit. Aɛtú ãɛ kur ãóne per te semúre *tà spjéne nde te mírat*.

**) *Ormís* Argirokastriot. Vɛndós, vê nde vént si dúhete.

***) *Uλe* per *úãe*, si ãám nde Hɛrpárjet.

****) *Raãúa*. Vívλe qe ɛkruáŋene te ãéna ɛ te mápa eãé xdó fáre púnɛ mbe ráãe.

„Te zɒɛ́ɑ̃c ɳé vént te míre,
„Te ndéɳurite tà kɛ́te,
„Kɵú ɛ kâ ɒrɛj mɛ́jɛ hîre,
„Ku qe t' i ɒelqɛ́ɳe vɛ́te.“

Aɵtú ɑ̃' asâj i ɒelqɛ́u,
Ɲé kóɒɵe mb' áne qytɛ́tit.
Ɛtepî te vógele ngrɛ́hu,
Aɵtú ɒas úrɑ̃rit mberɛ́tit.

Bɛ vɛ́teme, si i míre,
Pîj ɛ fálɛj ɛ uróntɛj,
Γɛ́ti ɑ̃ɛ nga Zoti hîre,
Sysemúret' i ɵeróntɛj.

Mɛ bárra qe vîj kujdɛ́se
Nde kóɒɵ' i mblíɑ̃ ɛ i qróntɛj,
E i nxírtɛj ɑ̃ɛ ne vɛ́se,
Πa i mírtɛj i ndertóntɛj.

Te vɛrbuáre ɵeronɛ́ne,
Emri i dûl mbe ɒíɑ̃' áne
Qytɛ́ta i gezonɛ́ne,
I máɑ̃ i vógel' ɛ duáne.

Usemûr ɛɑ̃ɛ́ mberɛ́ti,
Nde kémbe dót núke ngríhɛj.
Uɒlák, jɛ́te mê s' i mhɛ́ti,
S' íɵ ɒúne te ɒerteríhɛj.

Gríɛi *) ɲíđe paresîne,
„U, đá, s' kám as djál' as váɛe.
„Júvɛ, tà zɲíđni taníne.
„Mberéne véte, uà láɛe."

B' atá ɳê ngójɛɛ i đóne,
„Duám' aý í mír' i kópɛit
„Hás téjɛ te mbrɛterónɳe
„M' uráte ténd' ɛ te Zótit."

„Taní, đá, vdés i gezuáre,
„Her até ɳɛrî qe xɲóđte,
„Bɛ méjɛ qóft' i uruáre,
„I Máđi Zót uà bɛkófte."

Mberéti vdíq ãɛ ɛ ngrítne.
Eãé ngahá tjátre áne
Ervɛhén' ne frón ɛ hípne,
„Na puáte mberéti!" đáne.

Ajó pósa hípi ne frón,
Nómɛ te búkure vúri.
Eãé mbrɛterón ɛ ɛerón,
Te míra ɛ gázɛ prúri.

Eãé ɳê díte nqa dítte
Kâ zbríture nga qytéti
Qe mɛ náte ndaj te gãíte
Nde kópɛet te sâj nga déti.

*) *Gerɛés, kerɛés.* Oepés. Feátrat' ɛ Lɛskovíkut. kur đepésene nde dásme mɛ te dergúare kuláç a kárte, đóne *flóɳ;* kur véteme mɛ fjále, đóne *gerɛés, kerɛés.*

Πo kur ɛéh ŋéres te húaj
Qe po dálene ne ɛkáλe,
Jávo âɛ míqte qe dúaj
Ne fúnt pás atýrɛ duáλe.

I ɛóqi mɛ te kunáne,
Bujári mɛ ɛɛrbetuáre,
Báɛke m' até *Varaváne**)
Q' ɛ ɛpetói ndɛk qê váre.

Bûpi mɛ bujápe míqte
Iɛne fórt te brɛngosúre.
Bɛ te tré atá te líqte
Híqɛɛin' mɛ sŷ liâúre.

Muápe perpjéte qytétit,
Bɛ dykɛ pyéture véne
Nde paλátɛt te mberétit,
Dúan te ɛóhin mberéne.

Ervɛhéja mbe tjátr' áne
Nde paλátɛt mɛ ŋê hêre
Πósa váte âɛ i âáne,
„Te semûr' érâe ne dére."

U âá, „mérni ɛ i ɛpíni
„Atjé ne sáλe te ɡêre,
„Bɛ paresîne âepíni,
„Te mbliâɛn si kurdó hêre.

*) *Varaván* qúhɛj ŋéri nga te dý kusárete qe qéne mberâýɛre nde krýq têj ɛ ketêj Kriɛtit. Eäɛ ketî, si vjéâes i árkese mberêt i vjén aý émere.

Ɛs me ɳ' áne po mɛndóhɛj,
Qŷɛ búpeđin' ɛ daɛúre
Tà béɳe qe te gezóhɛj,
Qe íɛ trétur' ɛ humbúre.

Vátɛ ne sâλ', u đá, „x' dóni?"
„Nê éraem, per te ɛeruáre."
„Herpára dúhɛt' te đóni
„Fâj ɛ mkát*) ç' kím punuáre.

„Sɛ urátate ɛ mía,
„Ho s' qerúate zemréne,
„Núke m' i prét Hɛrendîa,
„As bárerate me zéne."

Θóte búp' i sâj mê páre,
„Veλâj ím qe m' uvɛrbúa
„Dí ɛ náte mɛ tę qáre,
„Ngája**) ɒ́jti nga ɳê grúa.

„Une jám i martuäre,
„Bɛ páta te tíλe grûa,
„T" úrte, te búkur' te qruáre,
„Sa ɒ́íđe bóta***), per múa.

*) *Mekat, mkat.* Fâj perpára te Máđit Zót qe đóne mɛ ɧále turqíɛt *gynáh.*

**) *Ngája, ngájese, ngájene* ɛt. pɛ ɧálese *ngá* äɛ deftén ɛtíje te páre, aformî (αἰτίαν προηγαμένην, ἀφορμήν).

***) Sa s' ɛ kembéɳa mɛ ɒ́íđe bótene.

„Ervɛhé jà đóɛn' ɛmríne,
„Cpírti ím nde ɛpîrt t' asâj
„Táɛ *) q' ɛ húmba te mjɛríne
„Te ɣâλ' ɛ pâ ɛpîrt me quáj.

„Me râ púna te largóhɛm,
„Dergóva đípa veλâne,
„Eäé atî i bɛsóhɛm
„Ctepîn' ímɛ đɛ gruäne.

„Núke dî si ɣáu púna,
„Ajó mɛ ɣíđ' até fríke,
„Z' dî sɛ sî jùpunuá đúna,
„Qe đáne sɛ dúl **) ɛ líge.

„Kuvérna ge ruán zakóne,
„Keté púne kur jà đáne,
„Qendrój ɛ hápi kanóne
„Bɛ ɣâλ mɛ gûr' ɛ mbuluáne.

„T' imveλâj i érđi vdékja,
„Eäé qántɛj náte díte.
„Aɛtú ɛ ɣéti ɛ kéqja,
„Hemént i dálene sîte.

„Fjálene kur mà suäλe,
„Ne ɛtepî prápe ukđjéçe,
„Γíđe ɳéreste me duáλe,
„Grúane t' ímɛ s' ɛ ɣéçe.

*) *Táɛ* Gegeniɛt=*tahi, taɛi, tani.*
**) *Dúl* ɛ đóne Berátasite đɛ te tjére=*dóλi.*

„Une keetú ɛ mâr mɛ mént,
„Q' ajó íɛ ɛ qeruäre,
„Eäé s' kâ vént aý kuvént,
„As ɛ kám te bɛsuäre,"

Fóli äɛ mberéti véte,
„Kjó púne z' ŋán ɛ bɛsuáre.
„Ndrýɛɛ çoqýɛ dote jéte,
„E' ytveλâ s' kâ te ɛeruáre."

Θóte ä'i kunáti véte,
„Sa te póŋ ketú i vɛrbuáre,
„Dotà äém mɛ te vertéte
„Húnene sɛ sî kâ ŋáre.

„Une me qáfe i ráɛe,
„Te bénim púne te líge.
„Iůlúta ç' núke i äáɛe,
„Dót s' ɛ fúta nd' até píge.

„Une dóλa i pabése,
„I ŋŋíza t' atíλe púne
„Nde mést te ŋykatorése *),
„Sikúr mbe túrpɛ ɛ zûne.

„Kjó éɛt' ɛ dréjta, ô mberét,
„Púne te kéqɛ punóva,
„Bɛ ŋáku i asâj äepét,
„Ha äá Zóti, uvɛrbóva."

*) *Tykatóre*, véndi ku ŋykóŋeae. Eliníet δικαστήριον, Turqiet *Mehqemé*.

I veλâj, kur ɛ ndiɲói
Πúnene sɛ sî kíɵ ɲáre,
Te dý sŷte lót i mblói,
Eãé nísi dykɛ qáre,

Eãé i ã́óte mberétit,
„Béme ɲykím te vertéte,
„Veλáit t' ím te pabésit
„As me lê t' i prés kryéte."

Mberéti i ã́á, „bén durím,
„Aɛtú posi ɵpirtdelíre.
„Kéq per kéq te béjɵ s' kê fitím.
„As kjó púne s' éɛt' ɛ míre.

„Mós pî ɛ qáj per ɳê grûa.
„Mós kerkó te vráç veλâne.
„S' te vjén kéq qe uvɛrbúa;
„Mjáft sa vuán ɲɛr msót i jáne.

„Táɵ, qe fóli te vertéte,
„Une s' ɛ ɵóf per te vráre.
„Πo fái t' i ã́uronéte,
„Bɛ ɛ kám per te ɵeruáre.

„Bɛ tí práne méjɛ, dúa,
„Nga sa váɵa qe te jéne,
„Te zɲéũç ɳê te tà áp grûa,
„Qe tà ɵkóɳe Ervɛhéne."

„Múa grûa s' me duhéte
„Tjátre véçɛ Ervɛhése,
„Sa te póŋ nde keté jéte,
„Θá, z' dúa tjátre martése."

Πráɲe fóli dykɛ qáre,
Zúri ngójɛ Ervɛhéne,
„U nde bóte kendipáre
„Núk' ɛ dúa vɛtehéne.

Θá, „keté jéte dótà ɛkóŋ
„Keɛtú mɛ ɛúme hiãríɱɛ."
„Πa dó Zóti ɛ ɛ baɛkóŋ
„Ne papájs Ervɛhne t' íɱɛ."

Bɛ sŷɛ çúrk' i púãe lótte,
Zémrɛt vále ngaɛeríɱɛ,
Fjále tjátre dót mê s' ãóte,
Πerváç „Ervɛhéza íɱɛ."

Mberét zémra jùxberãýɛ,
Fjálene mê z'déɛ tà ŋgáse.
Bɛ nga bujári ukãýɛ,
Zúri ãɛ atî t' i fláse,

„Eãé tí keɛtú duhéte
„Te dréjten' per ɛɛrbetuáre
„Tà ãuáɛ te mós menohéte,
„Nde ɛ kê per te ɛeruáre."

Nísi ɛɛrbetóri véte,
„Húnene ɛ Ervɛhése
„Dotà ðém mɛ te vertéte,
„Qýɛ jùbéɛɛ i pabése.

„Disâ dít prápa i ráɛɛ,
„Te bénim te líge púne.
„Ho me ɛpópi, ɛðé ðáɛɛ,
„Keté dotà vdíɛr*) úne.

„Nátene ne púm' ungréçe,
„Djálen' ɛ tenzót ɛ ðéra.
„Até, qe kerkóva, pɛçe,
„Ajó s' páti fâj ɛ mjéra.

„Θíkene mɛ pâk ɛ léva,
„Eðé qe t' jà béje bápe,
„Ndene ɛtrát vájta jà feéva,
„Θáɛɛ, taní ɛ pén vâpe.

„Uqéçe mɛ méntt te mía,
„Qoftelárk aɛtú me vúri.
„Me vɛrbói Hɛrendía,
„E dréjt' ɛ sája me zúri."

Bujári pósa ndipói
Djálene kûɛ jà kíɛ vráre,
Hápi sŷte ðɛ z' durói,
Zúri te vrít ɛɛrbetuáre.

*) *Vdíer* Gegenist. *Húmp, pris.*

Mberéti bujáp' ɛ ndáli.
Θá, „ãɛ keté dotà ɛerǫ̀,
„Mɛ qéne qe dréjte fóli,
„Eãé te vérbre, nûk' ɛ ãbǫ́.“

Б' áj *) q' uleɛuá nga litári,
Θá „Mbrét, t' upíçine díte,
„Ndigó ç' punóva i mâpi,
„Па me móri Zóti sîte.

„Sumím **) kéɛe mɛ mberéne,
„Katreqínt florîǫ i dóje,
„Бɛ kerkóva, páha ãêne,
„Kûɛ m' i íp qe te ɛpetóje?

„Me muäpe mɛ ǫê hêre
„Пɛ kráhevɛt ãɛ me vuáre.
„Cprésen' ɛ kéɛe te prére,
„Qe s' kéɛe te ɛpetuäre.

„Jávo tɛk na ɛkón ǫê grûa
„Пapandéhur' até díte,
„Бɛ ndjése béri per múa,
„Bá te katreqínt florîǫte.

„Eãé ú pósa ɛpetóva,
„Ngahá dúart' ɛ mberétit,
„Grúane vájta kerkóva,
„E ǫéta nd' ánet te détit.

*) *Aj.* ɛ ãóna Gégete=*aí, aý.*

**) Nga *súme, sumǫ́* (λογαριάζω) ãɛ *sumím* (λογαριασμὸς, Tu rqiet hesáp.

„Bε i ðáεe mε qê hêre,
„Tí qe me εpetóvε múa
„Bε t' ubéεe róp i blére,
„Eja te te mâr âε grûa.

„Π' ajó qénkεj ε martuáre,
„Bε me âá, qe ú kám bûpe.
„Πo te híqεε merguäre,
„Bε te mós te te εóh kûpe.

„Si ε páεe qe laâíta,
„E mê z' díta sε ç' punóva,
„Иêj kapεdáni jà εíta,
„Te mírene jà hapóva.

„Núke durój Πεrendîa,
„Πo urârój qe até díte,
„Ngahá mekátεt' ε mía,
„Иemént me dálene sîte."

Γíðe péâi, kur ndipuáne
Ç' punój, âéne mós i qófte!
Te píâ' ukâyéne ε âáne,
„A te ráft' ε te pikófte!"

Bε mberéti mε te εpéjte
Θá, „ketá z' duáne munduáre,
„Mε qéne qe fóle dréjte,
„Bε i kám per te εeruáre."

Aɛtú bárrat' uà dɛrtói,
U kendój ɛãé uráte,
Te tréve sŷt' uà ɛerói,
U ãá ãɛ nga ŋê ãuráte.

Hastâj búpen' ɛ veɛtói,
Bɛ pekê i váne lótte,
Eãé uhóð ɛ puɛtói,
„Ervɛhéja ún'" i ðóte.

Eãé aɛtú puɛtuäre,
Qáne sa uçmaλeŋyéne,
Qe qéne te deɛeruáre.
Hastâj gezuár' uxberðyéne.

B' ɛ véɛi ɛ béri mberét,
Núke ŋíhtɛj vɛtehéne,
„Vdíq', árða ne Hapájs vertét,"
Θá, „ã' ɛ ɣéta Ervɛhéne."

Fól *) ãé bujárit si bíje,
Qe kâ deɛeruáre t' áne,
„Gkruáj ãɛ saɛóqɛ te víje.
„Dúa ã' até tà kém náne.

„Tí jê aý qe me qíti
„Hrɛj atî tógut mɛ gûre,
„Bɛ joɛóqɛ qe me príti,
„Núk' u largóŋ méjɛt kûpe."

*) *Fól*=fóli, si ãɛ *hóã hóãi, árã árãi* ɛt.

I ɕóqi kur ɛ ndiɲói,
Bujári q' ɛ pát ɕpetuáre,
Uhóđ bujáp' ɛ puɛtói,
E perkezój dykɛ qáre.

Nde sáÂe atá qe qéne.
Ketó púne kur i páne,
Te habítur *) ɲíđe mbéne,
Bɛ lavdísne Zón' ɛ đáne,

„Sâ te çudíçimɛ púne!
„Qe pám nê mɛ sŷ ketúne.
„Keɛtú ɛ dréjta mbɾɛterón,
„Lúm aý ɳɛrî qe durón!

„B' ɛ vertéta kur đuhéte,
„Ndjénɛte ãɛ çpaguhéte.
„Lavdî páç, i Máãi Zót!
„Máãjɛ qe deftévɛ sót!"

Mɛhmét Çámi ɛ kujtói
ПɛpáÂen' ɛ Ervɛhése,
Trî pjése aý i ɕkrói,
Hódo **) Kastríti ɳê pjése.

*) *Te habíture*=ἐκστατικοί.
**) *Hajdárit* Cqiɲ me ɕúme i đóne *Hódo*.

Mbe ne fúnt ndjése kerkójne
Пrɛj kujdó qe tà kendóje,
Eâé kâénɛn' ɛ urójne,
„Zóti mós tà turperóje!"

Muhamét Çámi ɛ ɛkrói.
Hódo Kástra ɛ mbarói.
Vrétoja nder mént ɛ ɛkói,
Fjálet' ɛ huája jà qrói.

At' i dáɛure MEHMETI,
Q' ɛ ɛkrój Gqíp te páre hêre,
Бɛ dórɛt ɛením na mbéti,
Qóft' í ndrítur' ɛ i ndjére!

Veââj HODUA, q' ɛ mbarói,
Пáste plɛqerî te míre!
Lútɛte Vrétua, q' ɛ qrói,
Бɛ kerkón pɛ sýrɛɛ hîre.

DEFTIM I GKROHEZAVET GQIIESE

ME GKROHEZA FREHFIGT, ELINIGT BE ROMANIGT

Gqip.	Frenp..	Elin.	Roman.	
A, a	a	α	a	
B, b	b	μπ	b	Ως τὸ π μετὰ τὸ μ εἰς τὴν λέξιν ἄμπελος.
C, c	ts	τς	ç, ţ	*z* ital ragazzo. Ως τὸ τ μετὰ τοῦ ζ εἰς τὴν λέξιν τῆς καθομιλουμένης Ελληνικῆς ἔτζι (οὕτως). Egal cu românescul *ç, ţ.*
Ç, ç	tch	τσ	c	*ε* ital. devant *i, e.* Ως τὸ τ μετὰ τοῦ σ εἰς τὴν ἐν τῇ κοινῇ ὁμιλίᾳ Τουρκικὴν λέξιν τσοκάν=σφύρα.
D, d	d	ντ	d	Ως τὸ τ μετὰ τὸ ν εἰς τὴν λέξιν ἔντιμος.
Б, đ	dh	δ		In românesce nu se pronunţă.
E, ε	e	ε	e	—
Ë, e	e		ĕ	*eu, ou,* muet. Απαράστατον εἰς τὴν Ελληνικὴν μεταξὺ τοῦ α καὶ ε. Egal cu românescul *ĕ, ă.*
F, f	f	φ		—

G, g	g	γ(α)	ga	Dure comme *g* devant *a*. Μεθ' ὅλων τῶν φωνηέντων ὡς τὸ γ μετὰ τοῦ α καὶ ο. Egal cu românescul *ga*, es. *gara*.
Γ, ḡ	gu	γ(ε)	ghe	comme *gu*, dans *guerre*. Μεθ' ὅλων τῶν φωνηέντων ὡς τὸ γ μετὰ τοῦ ε καὶ ι. Egal cu român. *ghe*, es. *Gheorghe*.
H, h	h	κ	h	Aspiré. Λίαν δασὺ χ μετὰ τοῦ οὐρανίσκου ϐαθέως προφερόμενον. In român. diferă la pronunție.
I, i	i	ι	i	—
J, j	yi		j	*j* allem. Ὡς εἰς τὴν λέξιν γιὰ (=διὰ) τῆς καθομιλουμένης Ἑλληνικῆς. In român. nu se póte pronunța.
K, k	c, k	κ(α)	k	*s* devant *a*, o. Μεθ' ὅλων τῶν φωνηέντων ὡς τὸ κ μετὰ τοῦ α καὶ ο. Egal cu românescul *ka, ca*.
L, l	l	λ(ε)	l	Μεθ' ὅλων τῶν φωνηέντων ὡς τὸ λ μετὰ τοῦ ε καὶ ι. Egal cu românescul *le*.
Λ, λ	l	λ(α)		*l* angl. Μεθ' ὅλων τῶν φωνηέντων ὡς τὸ λ μετὰ τοῦ α καὶ ο. In român. nu se póte pronunța.
M, m	m	μ	m	—
N, n	n	ν	n	—
И, ŋ	gn	νι		*gn* dans le mot *ignorant*.

Ως εἰς τὴν λέξιν νέος προφερομένην εἰς τὴν καθομιλουμένην Ελ. μονοσυλλάβως κατὰ συνίζησιν νιός.

Egal cu românescul *gne* muiat.

O, o	o	o,ω	o	—	
Π, π	p	π	p	—	
Q, q	q	κ (ε)	q	*c* devant *ai.*	
				Μεθ' ὅλων των φωνηέντων ὡς τὸ κ μετὰ τοῦ ε καὶ ι.	
				Egal cu român. *q*, ce se aude în cuvintele *quintal, quitanță*, etc.	
R, r	r	ρ	r	—	
P, p	rh	ρρ	rr	Très dure.	
				Τραχὺ ὡς δύο ρ.	
				In român. sună ca două *rr*, es. *țérra.*	
S, s	s	σ,ς	s	—	
C, c	ch	σ	ș	*sci* ital., *sh* angl. *sch.* allem.	
				Λίαν παχὺ σ.	
				Egal cu român. *ș*, es. *șiarpe.*	
T, t	t	τ	t	—	
Θ, θ	th	ϑ		In român. nu se póte pronunța.	
U, u	ou	ου	u	—	
V, v	v	β	v	—	
X, x	ds	τζ		*z* ital. *zero.*	
				Απαράστατον εἰς τὴν Ελληνικὴν.	
				In român. nu se póte pronunța.	

Χ, χ	dj	δζ	ge	*g* ital. *oggi*. Ως εἰς τὴν Τουρκικὴν λέξιν δσαμί=ἐκκλησία. Egal cu român. *ge*, es. *sînge*
Υ, υ	y	υ		*ü* allem. Ως ἡ φωνὴ τοῦ, υ εἰς τας λέξεις ἄχυρα, πύτυρα κατὰ διαλέκτους, ἥτις ὑποτίθεται ὅτι ἦν καὶ τὸ πάλαι. In român. nu se póte pronunța
Ζ, ζ	z	ζ	z	*s* entre deux voyelles. In român. se aude în cuvintele *pânză, rînză*, egal cu *d*.
Ʒ, ʒ	j			Ως παχὺ καὶ τραχὺ ζ. Egal cu românescul *je*.

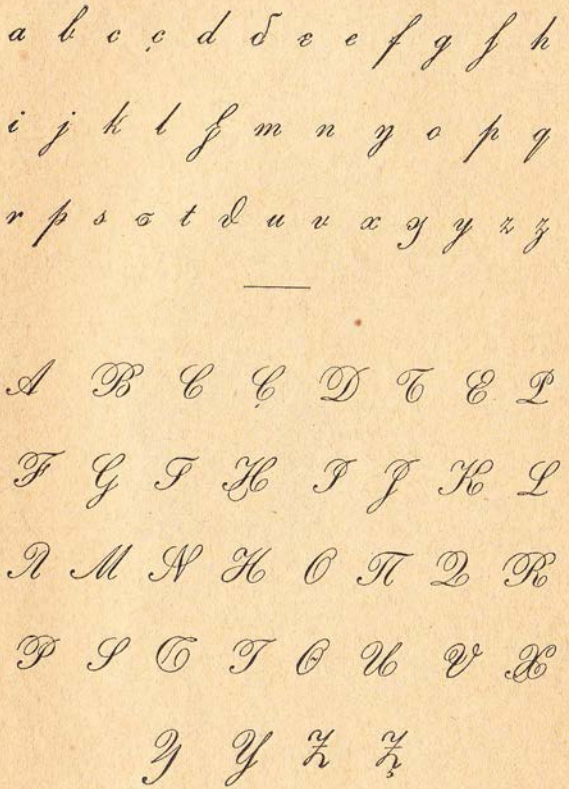

Nde vogelî ƨikó te msójƨ,
Mós kerkó ge te fitóƨ.
Sɛ, kur te kéƨ te míre msím,
Kûpe s' mbétɛƨ pâ fitím.

BIBLIOTEKA KOMBETARE DHE UNIVERSITARE E KOSOVËS
KOLEKSIONI I LIBRIT TË RRALLË DHE TË VJETËR

RABUA I EMERAVET NDIHMESET

Nde Kórçe Zoterit

Θomá Fráseri	1
Mehmét efendí Mbórja	1
Jován Kostúri	1
Máli Seleníca	1
Tíko Tréska ãe Avdúli	1
Qáko Fráseri	1
Mítke Fráseri	1
Ibrahím efendíu	1
Kóço Tóçi Oparáku	1
Anastás Baãaúri	1
Handeli Zográfi	1
Iliás efendí Nivicjóti	1
Θanás V. Drenóva	1
Θanás Θeméli	1
Sulejman-béj Fráseri	1
Θomá K. Avrámi	1
Jován K. Móskua	1
Vasíl Kóta	1
Sotír Çámi	1
Naúm Gómua	1
Jován Spicéri	1
Hándo Dín Dúeku	1
Jórq Móskua	1
Ismaíl efendíu	1
Iliás efendíu	1
Auká Andóni	1
Sulejmán efendí mylazími	1
Kaplan-béj Fráseri	2
Jórq xeráhu	1
Méle Filip Holéna	1
Mustafá Qatrómi	1
Jakúp Qatrómi	1
Hétro Hóçka	1
Bós Hapáj	1
Nikóle Reçpéri	2
Pafaíl Hóçka	1
Khristáq Nikua	1
Sotír Mangoléci	1
Θanás Mikhaíli	1
Θomá Kóta	1
Túe kasápi	1
Aqhilé kasápi	1
Xemál efendíu	1
Váske Kameníca	1
Tahir-béu	1
Halil-béj Deeníca	1
Nexíp efendíu i Xaferájt	1
Muharém efendí polici	1
Vasiláq polici	1
Θimí fupexíu	1
Anastás F. Náseja	2
Sulejmán ef. gymbykçiu	1
Táq terzíu	1
Bionís berbéri	1
Mitro fupexíu	1
Jován Bilbilúsi	1
Aãanás duhanxíu	1
Nikóle M. Mórua	1
Velazería Stáli	1
Velazería R. Deeníca	1
Xémo Kolónja	1
Θimí Hapáj	1
Θomá Çekáni	1
Orhan-béu	5
Spíro Sugári	1
Kosti Holéna serónesi	1
Feim-béu	1
Muhaseberçíu	2

Spíro Buλamáçi	1
Gaqír εfendí polici	1
Iraklí konduraxíu	1
Hysεn-béj Hójani	1
Sulεjmán εfendíu	1
Sεlím εfendíu	1
Salí εfendíu	1
Haqím εfendíu	2
Mystεndíku Naim-béu	2
Alí εfendíu	2
Ahmét εf. baεqatípi	2
Gahin Hulája	1
Mεhmét εf.Afés Géci	1
Sulεjmán Aliko Vinçáni	1
Mustafá Ramí εfendíu	1
Sulεjm. εf. Muλá Ahméti	1
Ismaíl εfendíu i Tixarétit	1
Hasán efendíu i Tixarétit	1
Abεdín Alí εfendíu	1
Emín Alí εfendíu	1
Nεxíp εfendí Mbórja	1
Nofús nazéri	1
Bεlúl εfendíu	1
Muhapém εfendí Bárçi	1
FεjzuÅá Bárçi	1
Gáq Dárda	1
Mihál Andón Mánoja	1
Rafaíl' i khrísto Avrámit	2
Sotír Mánua	2
Jórq V. Márkua	1
Jórq Vánçi	1
Θimi Λámbi	1
VeÅazería ε K. Fúndose	2
Spíro Kedéci	1
Khristo kóle Çíçua	1
MuÅá Ahméti	1
Θanás Fráceri	1
Naúm IIλáti	1
Ismaíl MuÅá Mahmúti	1
Alo-béj Deeníca	10
Khrísto Mítkua	1
Vahit-béu	1
Jován M. Jováni	1
Gáq Ramízi	1
Rusit-béu	2
Kóci i Kájnose	1
Jován Cíkua	1
Sεlman-béj Luárasi	2
NuruÅa-béj Γinokastríti	2
Rusan-béj Deenica	1
Mitrús ßokjεxíu	1
Táεko ße Táqo qépesite	1
Rεmzi εfendíu	1
Nikóλe Zoqráfi	2
Alí εfendí Bábani	4
Adém εfendíu	1
VasiÅáq avukáti	1
Θanás Sínua Hostenánasi	1
Visár Dúrua	2
Hysεn béj Bilíeti	2
Aléks tεrzíu	1
Spíro Ján Kostúri	1
Bimítri Avramíði	2
Kóste Að. fupexíu	1
Çərçis-béj Zavaláni	2
Áristiã xεráhu	1
Θεmél Dúrua	2
Naúm' i Fépese	1
VeÅazería ε ã. Móskose	1
Nuri-béj Deeníca	2
Alil-béj Deeníca	1
Abidín εf. i Babahysénit	1
Nún' i Çike Illásese	1
Sεitá Hanaríti	2
Θanás Gálesi konduraxíu	1
Grigór I. Qafóku	2
Hándo Krépani	1
Bakí εfendíu	2

Kajmɛkám' i Kolóŋese	2
Zalo-béu	1
Mustafá ɛfɛndí Mbórja	2
Ɑɛrif-béu	2
Handɛlí Sotíri	1
Qazim-béj Koníca	2
Θɛoɑ̈oráq Deɑ́nica	1
Mítro konduraxíu	1
Θanás Mikhaíli	1

Nde Konstandinupóje zoterîŋ

Muratbéj S. Tirána	5
Rɛsúl ɛf. Arɒirokástra	3
Fɛimbéj S. Lɛskovíku	1
Ismaílbéj S. Lɛckovíku	1
Ibrahimbéj Lɛskovíku	1
Rɛfatbéj Fráɑeri	1
Idrís ɛf. Arɒirokástra	1
Myrtɛzá ɛf. Arɒirokástra	1
Abduλáh ɛf. Λarsinój	1
Sadík ɛf. Arɒirokastríti	1
Avdulbéj Fráɑeri	5
Takobéj Hermɛ́ti	3
Rustɛmbéj Kórça	2
Nikoλe Méçɛja Lunxóti	1
Aɑ̈anás A. Illúmbi	1
Jórq Dailán Hostɛ́nani	5
Konstandín J. Ogréni	1
Hrénk Γóke Miredítasi	1

Nde Eɒýpte, Sibinɛlkóm, zoterîŋ

Spíro Dínɛja	10
Grigór Hɛ́tro Dajláni	2
Bos H. Dɛ́ti	1
Vasil Núni	2
Marína ɛ Б. Çíkase	12
Eléna ɛ Andón Çikerɑ̈íse	6
Θɛmistoklí Mánua	2
Krísto Ndrɛ́kua	1
Manɑ̈éo Ndrɛ́kua	1
Vasílɛ ɛ Θ. Aɑ̈ámit	1
Θimí Θ. Krɛ́j	2
Б. Hɛ́ci	1
H. Núni	2
Lɛoniɑ̈a Çíka	1
Jórq A. Áɑ̈ámi	1

Mansúre zoterîŋ

Ilo Avramúɑi	2
Ján Armóɑ̈i	2
Kóc Γérgoja	1
Asimáq Kristíɑ̈i	1
Ilí K. Graménoja	1
Kóc Cíkoja	1
Osmán Myslími	1
Salih-béj Bilíɑ́ti	3
Omɛr-agá Tɛlháj	1
E. Mitkoja Bɛnisuɛ́f	5

Nde Bukurɛ́ɑ Zoterîŋ

Kostáq ɑ̈ɛ Iraklí Dúrua	10
Jórq Θɛoɑ̈óri	3
Vasíl Khrísto Térpua	10
Sotír Khrísto Térpua	3
Bjamandi Khr. Térpua	7
Hɛ́tro Khristo Térpua	3
Konstandín Efɑ̈imíu	5
Anɑ̈réa Jován Bórja	2
Θanás Harítua	2
Efɑ̈ím V. Márkua	2
Veλazería A. Dodáni	4
Handɛlí I. Evaŋɒ́li	2
Jórq Λazárí	2

Aazár Andóni	2	Spíro K. Véâkua	1
Θεokhár Khrístua	1	Zís Vasíl Drɛnóva	2
Vasíl Kanáɛi	1	Bionís Mikhaíli	1
Gavriíl i Váske Hémese	2	Jován Handél Iloja	1
Bionís N. Dínɛja	1	Konstandín Nauméskua	3
Bimítre Dócka	1	Efûím II. Koléci	2
Avrám Jováni	2	Naúm V. S. Hogradéci	1
Nikóâe Khristo Herméti	2	Jórq E. Géçua	2
Naúm A. Kamɛníca	1		

---

nde fáqɛ,	ráâe	Te laâítura.	Te drɛjtûara.
12	23	Ndérine.....	„Ndérine.....
„	24	S' te bjé...	„S' te bjé...
14	11	humbàs,	humbás,
17	3	até jéte	Até jéte
20	19	nerséja*),	perséja**),
21	26	τέλικῆς).	τελικῆς).
25	12	Tá mírne	Tà mírne
26	19	„Eâé nde...	Eâé nde...
28	6	kópɛit	kopɛit (âúhe *kópɛe* âɛ *kópɛte*)
30	15	Dí ɛ náte	Dít' ɛ náte
32	1	Une...	„Une...
„	2	Q' ajó...	„Q' ajó...
„	3	Eâé...	„Eâé...
„	4	bɛsuäre.	bɛsuäre.“
34	12	Ne papájs	Ne Hapájs